

Početna Stranica > ... > [Novac/novčana Potraživanja](#) > [Nesolventnost/stečaj](#) > France

Nesolventnost/stečaj

 Francuska

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Sve osobe koje obavljaju trgovačku ili obrtničku djelatnost, poljoprivrednici i sve ostale fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost, uključujući slobodnu djelatnost koja je uređena zakonskim ili regulatornim instrumentom ili čiji je naziv zaštićen, te sve pravne osobe uređene privatnim pravom mogu biti predmet postupka zaštite od vjerovnika (*procédure de sauvegarde*), postupka reorganizacije pod nadzorom suda (*procédure de redressement judiciaire*) ili postupka sudske likvidacije (*procédure de liquidation judiciaire*).

Postupak u slučaju nesolventnosti može se pokrenuti u pogledu samostalnog poduzetnika (*auto-entrepreneur*).

Postupak zaštite od vjerovnika može se pokrenuti samo u pogledu osobe koja obavlja gospodarsku djelatnost. U slučaju reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije moguće je da je osoba u trenutku pokretanja postupka prestala s obavljanjem djelatnosti.

Pravne osobe uređene privatnim pravom koje mogu biti predmet postupka u slučaju nesolventnosti jesu trgovačka društva, društva uređena građanskim pravom, gospodarske interesne skupine, udruženja, sindikati, strukovne udruge ili trgovinska udruženja i radnička vijeća.

Postupak u slučaju nesolventnosti ne može se pokrenuti u pogledu udruženja uređenih privatnim pravom koja nemaju pravnu osobnost, kao što su zajednički pothvati ili društva u postupku osnivanja.

To vrijedi i za sve pravne osobe javnog prava.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

Postupak zaštite od vjerovnika pokreće se ako je dužnik suočen s nepremostivim poteškoćama, ali još nije obustavio plaćanja. Njime se olakšava reorganizacija poduzeća i omogućuje mu se nastavak poslovanja, očuvanje radnih mjesta i podmirenje dugova.

Poduzeće kojem je odobreno pokretanje postupka mirenja bez suglasnosti svih vjerovnika i koje dokaže da je izrađen nacrt plana kontinuiteta poslovanja može imati pravo na ubrzani postupak zaštite od vjerovnika. Takav ubrzani postupak pokreće se samo za poduzeća čije je financijske izvještaje ovjerio revizor ili izradio ovlašteni računovođa.

Činjenica da je dužnik obustavio plaćanja nije prepreka za pokretanje ubrzanog postupka zaštite od vjerovnika ako to stanje nije nastalo više od 45 dana prije datuma na koji je podnesen zahtjev za pokretanje postupka mirenja.

Postupak reorganizacije pod nadzorom suda pokreće se ako je dužnik zbog nemogućnosti podmirivanja tekućih obveza s pomoću raspoložive imovine obustavio plaćanja.

Svrha je reorganizacije pod nadzorom suda nastavak obavljanja djelatnosti poduzeća, očuvanje radnih mjesta i podmirenje obveza. Zahtjev za pokretanje tog postupka podnosi direktor poduzeća u roku od 45 dana od

obustave plaćanja.

Postupak sudske likvidacije pokreće se ako je poduzeće obustavilo plaćanja i ako je jasno da nije moguća reorganizacija pod nadzorom suda.

Jedino dužnik može zatražiti pokretanje postupka zaštite od vjerovnika.

Međutim, osim dužnika, pokretanje postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije može zatražiti i vjerovnik ili javni tužitelj, pod uvjetom da nije pokrenut postupak mirenja (*procédure de conciliation* – postupak koji prethodi postupku u slučaju nesolventnosti).

Presuda o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti stupa na snagu na datum te presude, odnosno na dan kad je donesena. Presuda ima trenutačan učinak *erga omnes*.

Dužnik mora biti obaviješten o odluci o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti u roku od 8 dana od datuma njezina donošenja; odluka se priopćuje i upraviteljima u slučaju nesolventnosti i državnom odvjetniku, uključujući u drugim državama članicama u kojima dužnik ima poslovni nastan.

U roku od 15 dana od datuma donošenja presude u registar trgovine i trgovačkih društava, obrtnički registar ili posebni registar koji se vodi u tajništvu regionalnog suda unosi se navod o toj presudi.

Izvadak iz presude unosi se u Bodacc (službeni list građanskih i trgovačkih obavijesti) te u publikaciju koja sadržava pravne obavijesti mjesta u kojem dužnik ima registrirano sjedište ili poslovnu adresu.

3 Koja imovina čini dio nesolvencijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Sva dužnikova imovina čini predmet postupka u slučaju nesolventnosti.

Kad je riječ o pravnoj osobi, uključena je samo imovina te osobe.

Ako je dužnik samostalni poduzetnik, to se odnosi i na svu njegovu osobnu imovinu.

Međutim, glavno mjesto stanovanja samostalnog poduzetnika koji obavlja trgovačku, industrijsku, obrtničku, poljoprivrednu ili slobodnu djelatnost ne može biti predmet zapljene profesionalnih vjerovnika.

Ostalo zemljište i građevine koji nisu namijenjeni za potrebe poslovanja mogu biti predmet izjave o zabrani zapljene. Ta izjava, koja mora imati javnobilježničku ovjeru i biti objavljena, proizvodi učinke samo u odnosu na profesionalne vjerovnike čija su prava nastala nakon objave.

Svrha zabrane zapljene glavnog mjesta stanovanja dužnika zaštita je dužnika i njegove obitelji.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

Oduzimanje ovlasti dužniku

Zaštita od vjerovnika i reorganizacija pod nadzorom suda

U slučaju pokretanja postupka zaštite od vjerovnika ili postupka reorganizacije pod nadzorom suda dužniku se ne oduzimaju ovlasti te on nastavlja upravljati svojim poduzećem.

U postupku zaštite od vjerovnika sud može imenovati upravitelja koji nadzire dužnika ili mu pomaže u upravljanju poduzećem u skladu sa zadaćama koje je u presudi utvrdio sud. U određenim slučajevima (kad je riječ o poduzećima s najmanje 20 zaposlenika ili više od 3 milijuna EUR prometa ne uključujući porez) takvo je imenovanje obvezno.

U postupku reorganizacije pod nadzorom suda sud isto tako može imenovati upravitelja (*administrateur judiciaire*) koji pomaže dužniku u upravljanju poduzećem ili sam njime upravlja, u cijelosti ili djelomično, umjesto

dužnika. Takvo je imenovanje obvezno u istim slučajevima kao u okviru postupka zaštite od vjerovnika.

Sudska likvidacija

U slučaju pokretanja postupka sudske likvidacije dužniku se oduzimaju ovlasti upravljanja i raspolaganja imovinom. Likvidator (*liquidateur*) ostvaruje dužnikova prava i izvršava radnje u odnosu na njegovu poslovnu imovinu, što znači da preuzima obveze upravljanja dužnikovom imovinom.

Upravitelji u slučaju nesolventnosti

Upravitelji u slučaju nesolventnosti sudski su povjerenici pod nadzorom javnog tužitelja koji pripadaju reguliranim profesijama.

Osobe koje obavljaju specijalizirane profesije moraju biti unesene u nacionalne popise i ispunjavati stroge uvjete u pogledu sposobnosti i morala.

Isto tako, mogu se imenovati osobe koje nisu unesene u popise, ali koje imaju iskustvo ili određene kvalifikacije u pogledu predmeta.

Upravitelje u slučaju nesolventnosti imenuje sud pri pokretanju postupka.

Upravitelji u slučaju nesolventnosti mogu snositi građansku i kaznenu odgovornost u skladu s uvjetima općeg prava.

Naknade upravitelja utvrđuju se uredbom, u skladu s odgovarajućim ljestvicama; tako utvrđene troškove naknade sud naplaćuje dužniku.

Ovlasti upravitelja u slučaju nesolventnosti i dužnika

Sudski upravitelj

U načelu sud koji pokreće postupak zaštite od vjerovnika ili postupak reorganizacije pod nadzorom suda imenuje upravitelja, kojeg može predložiti dužnik u postupku zaštite od vjerovnika ili javni tužitelj.

Njegovo imenovanje nije obvezno ako dužnik ima manje od 20 zaposlenika ili promet manji od 3 milijuna EUR bez poreza.

U ubrzanom je postupku zaštite od vjerovnika imenovanje upravitelja uvijek obvezno.

U okviru postupka zaštite od vjerovnika dužniku se ne oduzimaju ovlasti te on nastavlja raspolagati i upravljati svojom imovinom, osim ako sud odluči drukčije.

Nakon imenovanja, sudski upravitelj nadzire dužnika ili mu pomaže u upravljanju poduzećem u skladu sa zadaćama koje je utvrdio sud.

U okviru postupka reorganizacije pod nadzorom suda sudski upravitelj pomaže dužniku u upravljanju poduzećem ili sam njime upravlja, u cijelosti ili djelomično, umjesto dužnika.

Sudski upravitelj mora poduzeti mjere potrebne za očuvanje prava poduzeća u odnosu na dužnike poduzeća te mjere potrebne za očuvanje proizvodnih kapaciteta ili osigurati da dužnik poduzme navedene mjere.

Sudski upravitelj ima posebne ovlasti, kao što su ovlast potpisivanja u svrhu upotrebe bankovnih računa dužnika kojem je zabranjeno izdavati čekove i zahtijevanje daljnje provedbe ugovora koji su u tijeku te provedbe potrebnih otpuštanja.

Sudski opunomoćenik

Sudskog opunomoćenika (*mandataire judiciaire*) uvijek imenuje sud u svim kolektivnim postupcima u slučaju nesolventnosti.

Njegova je zadaća zastupanje vjerovnika i njihovih kolektivnih interesa.

Sudski opunomoćenik utvrđuje popis potraživanja, uključujući u pogledu plaća, zajedno s prijedlozima za prihvatanje ili odbijanje pitanja nadležnom sudu te dostavlja taj popis stečajnom sudu.

Likvidator

U slučaju donošenja presude o sudskoj likvidaciji sud imenuje likvidatora. Likvidator je sudski opunomoćenik ili, rjeđe, osoba koja ima određeno iskustvo ili kvalifikacije.

Likvidator mora provjeriti potraživanja i realizirati imovinu dužnika kako bi isplatio potraživanja vjerovnicima.

Provodi otpuštanje zaposlenika i može odabrati hoće li nastaviti s ugovorima koji su u tijeku.

On zastupa dužnika kojem su oduzete ovlasti te stoga ostvaruje većinu njegovih prava i izvršava većinu radnji povezanih s tom imovinom tijekom postupka sudske likvidacije. Međutim, ne može ostvarivati prava koja nisu povezana s imovinom dužnika.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Prijeboj je način otplate uzajamnih obveza po najslabijim tržišnim uvjetima.

Može se primijeniti samo kad je riječ o dvjema osobama koje su uzajamni vjerovnici odnosno dužnici.

Dakle, prijebojem se postiže dvostruko skraćeno namirenje uzajamnih potraživanja.

Dužniku je u načelu zabranjeno plaćanje potraživanja nastalih prije donošenja presude o pokretanju postupka zaštite od vjerovnika ili postupka reorganizacije pod nadzorom suda.

Međutim, zabrana plaćanja prethodnih potraživanja ne primjenjuje se na plaćanje povezanih potraživanja primjenom prijeboja. Uzajamna potraživanja smatraju se povezanim ako su iste vrste i ako je njihov nastanak povezan s provedbom ili povredom istog ugovora ili ugovorne cjeline.

Ako potraživanje povezano s prethodnim potraživanjem nastane nakon donošenja presude o pokretanju postupka, moguće je provesti plaćanje tog potraživanja prijebojem s prethodnim potraživanjem, pod uvjetom da je potonje prijavljeno.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Postupak nastavka provedbe tekućih ugovora

Pokretanjem postupka u slučaju nesolventnosti ne dovodi se u pitanje postojanje ugovora kojima je dužnik povezan sa svojim partnerima (dobavljačima, klijentima), a koji su na snazi u trenutku pokretanja postupka.

Tekući ugovori su ugovori koji postoje i koji se provode u trenutku pokretanja postupka, ugovori sklopljeni na paušalnoj osnovi koji nisu istekli na taj datum ili ugovori s trenutačnim izvršenjem koji su već sklopljeni, ali čije izvršenje nije provedeno.

Posebne odredbe povezane s tekućim ugovorima ne primjenjuju se na ugovore o radu.

Zaštita od vjerovnika i reorganizacija pod nadzorom suda

Ugovori se u načelu automatski nastavljaju.

To znači da druga ugovorna strana mora ispuniti svoje obveze bez obzira na to što dužnik nije ispunio svoje obveze prije presude o pokretanju postupka.

Naknada za usluge pružene nakon presude o pokretanju postupka platit će se na datum dospijanja.

Sudski upravitelj jedini raspolaže mogućnošću, na temelju javnog poretka, da zahtijeva nastavak provedbe

ugovora, pod uvjetom plaćanja usluga koje će se pružiti.

U slučaju da sudskog upravitelj nema, dužnik može zahtijevati izvršenje tekućih ugovora nakon dobivanja suglasnosti sudskog opunomoćenika.

Sudski upravitelj isto tako ima ovlast raskinuti ugovor koji se treba izvršiti ili prekinuti obročno plaćanje ako utvrdi da ne raspolaže dostatnim sredstvima za ispunjenje obveza dužnika.

Druga ugovorna strana može sudskom upravitelju (ili dužniku, ako ne postoji sudski upravitelj) dostaviti službenu obavijest kojom zahtijeva donošenje odluke o budućnosti ugovora.

Ugovor koji je na snazi automatski se raskida ako sudski upravitelj (ili dužnik) ne odgovori na tu obavijest u roku od mjesec dana.

Isto vrijedi u slučaju neplaćanja i ako druga ugovorna strana ne da suglasnost za nastavak ugovornog odnosa.

Osim toga, sudski upravitelj (ili dužnik, ako ne postoji sudski upravitelj) može od stečajnog suca zatražiti donošenje presude o raskidu ugovora koji je u tijeku ako je taj raskid potreban radi zaštite od vjerovnika ili reorganizacije dužnika te ako se time ne bi pretjerano naštetilo interesima druge ugovorne strane.

Sudska likvidacija

Kao u slučaju postupaka zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda, svi se ugovori koji su u tijeku automatski nastavljaju. To znači da druga ugovorna strana mora ispuniti svoje obveze bez obzira na to što dužnik nije ispunio svoje obveze prije presude o pokretanju postupka.

Naknada za usluge pružene nakon presude o pokretanju postupka platit će se na datum dospijeca.

Likvidator jedini može zahtijevati izvršenje ugovora koji su u tijeku na način da se osigura pružanje usluge obećane dužniku.

Druga ugovorna strana može likvidatoru dostaviti službenu obavijest kojom zahtijeva donošenje odluke o budućnosti ugovora. Ugovor se automatski raskida ako likvidator ne odgovori na tu obavijest u roku od mjesec dana.

Ako je riječ o bilo čemu drugom osim o plaćanju novčanog iznosa, likvidator isto tako može od stečajnog suca zatražiti da proglasi raskid ugovora ako je to potrebno za provedbu likvidacije i ako se time ne bi pretjerano naštetilo interesima druge ugovorne strane.

Prenošenje tekućih ugovora

U slučaju postupka zaštite od vjerovnika, postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili postupka sudske likvidacije, ako se naloži prenošenje poduzeća djelomično ili u cijelosti, sud može donijeti rješenje o prenošenju određenih ugovora o zakupu, najmu ili pružanju robe i usluga potrebnih za nastavak poslovanja.

Ugovorna strana čiji ugovor nije bio predmet prijenosa može zatražiti od stečajnog suca da proglasi prekid tog ugovora ako sudski upravitelj, dužnik (ako ne postoji sudski upravitelj) ili likvidator ne zatraži nastavak izvršenja tog ugovora.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

Kad je riječ o postupku u slučaju nesolventnosti, vjerovnici imaju obvezu zaštititi svoja prava u odnosu na dužnika isključivo u okviru postupka u slučaju nesolventnosti i ne mogu pojedinačno pokrenuti postupak protiv dužnika kako bi osigurali plaćanje.

Donošenje presude o zatvaranju postupka sudske likvidacije zbog nedovoljnih sredstava ne podrazumijeva da vjerovnici ponovno mogu pojedinačno ostvarivati svoja prava protiv dužnika.

Postoje iznimke od ovog pravila:

- za postupke koji se odnose na imovinu stečenu nasljeđivanjem tijekom postupka sudske likvidacije
- ako je potraživanje nastalo zbog prekršaja za koji je utvrđena krivnja dužnika te ako se odnosi na prava povezana s osobom vjerovnika i
- ako je potraživanje nastalo zbog prijevornih radnji počinjenih na štetu tijela za socijalnu zaštitu. Prijevorno podrijetlo potraživanja utvrđuje se sudskom odlukom ili kaznom koju izriče tijelo za socijalnu zaštitu.

Vjerovnici isto tako imaju pravo na pojedinačno pokretanje postupaka u sljedećim slučajevima:

- proglašen je osobni stečaj dužnika
- dužnik je proglašen krivim za prijevorni stečaj
- dužniku ili pravnoj osobi pod njegovim rukovodstvom, u proteklih 5 godina odobreno je zaključenje zbog nedovoljnih sredstava ili oprosta dugova
- postupak je pokrenut kao teritorijalni stečajni postupak u smislu članka 3. stavka 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1346/2000 od 29. svibnja 2000. o stečajnom postupku.

Osim toga, u slučaju prijave u odnosu na jednog ili više vjerovnika sud svim vjerovnicima dopušta ponovno pokretanje pojedinačnih postupaka protiv dužnika. Sud donosi odluku po zatvaranju postupka, nakon što je saslušao ili propisno pozvao dužnika, likvidatora i nadzornike. Isto tako, može naknadno donijeti odluku na zahtjev svih zainteresiranih strana te pod istim uvjetima.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Donošenjem presude o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti prekidaju se ili zabranjuju postupci pokrenuti protiv dužnika u svrhu plaćanja novčanog iznosa ili raskida ugovora zbog neplaćanja novčanih iznosa.

Obustavljaju se i postupci izvršenja i zaštitne mjere koji su u tijeku.

Postupci koje su pokrenuli vjerovnici prije pokretanja skupnog postupka u slučaju nesolventnosti prekidaju se ili obustavljaju.

Prema tome, obuhvaćeni su svi prethodni vjerovnici, neovisno o tome raspolažu li jamstvima.

Prekid i zabrana primjenjuju se na sve postupke u slučaju nesolventnosti.

Postupci koji su u tijeku prekidaju se sve dok predmetni vjerovnik ne prijavi svoja potraživanja.

Nakon toga postupci se nastavljaju automatski, ali odnose se isključivo na utvrđivanje postojanja potraživanja i njegova iznosa, ne uključujući presudu u odnosu na dužnika.

Pravni postupci i postupci izvršenja, osim onih u svrhu plaćanja novčanog iznosa ili prekida ugovora zbog neplaćanja novčanih iznosa, nastavljaju se u razdoblju promatranja dužnika, nakon zajedničkog saslušanja sudskog opunomoćenika i sudskog upravitelja, ako potonji ima zadaću pružanja pomoći dužniku ili zastupanja dužnika, ili nakon ponovnog pokretanja postupka na inicijativu sudskog opunomoćenika ili sudskog upravitelja.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

Zaštita od vjerovnika i reorganizacija pod nadzorom suda

U svrhu donošenja plana za zaštitu od vjerovnika s vjerovnicima se provodi savjetovanje o rokovima plaćanja ili otpustu duga.

Sudski upravitelj (ili dužnik, ako ne postoji sudski upravitelj) dostavlja prijedloge sudskom opunomoćeniku koji zastupa vjerovnike.

Sudski opunomoćenik pojedinačno ili kolektivno dobiva suglasnost od svakog vjerovnika koji je prijavio svoja

potraživanja.

Sudski opunomoćenik nije obvezan savjetovati se s vjerovnicima za koje u nacrtu plana nisu izmijenjeni uvjeti plaćanja ili za koje je predviđeno plaćanje cijelog iznosa odjednom u gotovini neposredno nakon donošenja plana ili priznavanja potraživanja.

Odbori vjerovnika

Ako dužnik ima više od 150 zaposlenika i promet veći od 20 milijuna EUR, osniva se odbor vjerovnika, koji donosi odluku o nacrtima planova otpisa obveza. Sud može odlučiti primijeniti te odredbe i ispod navedenih pragova.

Odbori vjerovnika sastaju se u različitim sastavima ovisno o kategoriji vjerovnika kako bi im podnijeli prijedloge o kojima mogu raspravljati i o kojima donose zajedničku odluku, odnosno, vjerovnici koji su u manjini moraju se prikloniti odluci vjerovnika u većini.

Postoji odbor kreditnih institucija, koji čine društva za financiranje, kreditne i slične institucije, te odbor koji čine glavni dobavljači robe i usluga. Ako postoje imatelji obveznica, saziva se glavna skupština koju čine svi vjerovnici koji posjeduju obveznice izdane u Francuskoj ili u inozemstvu radi donošenja odluke o planu koji su usvojili odbori vjerovnika.

Odbori vjerovnika moraju se savjetovati sa sudskim upraviteljem u pogledu nacrtu plana i glasati u korist plana prije nego što sud može donijeti odluku.

Ako postoje odbori vjerovnika, svaki vjerovnik koji je član odbora može iznijeti alternativne prijedloge za nacrt plana koji je predstavio dužnik.

Prema tome, nacrt plana može izraditi dužnik (prema potrebi uz pomoć sudskog upravitelja) ili, u slučaju reorganizacije pod nadzorom suda, sudski upravitelj uz pomoć dužnika, ali nacrt plana može proizaći i iz inicijative vjerovnika koji su članovi odbora. Plan koji su donijeli odbori i, ako je riječ o zasebnom planu, plan koji podržavaju dužnik ili upravitelj potom se mogu istodobno podnijeti sudu.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolvencijske mase ili raspolagati njome?

Imovina dužnika može se realizirati u okviru potpunog ili djelomičnog prijenosa poduzeća, ili u okviru pojedinačnih prijenosa. Na te se transakcije primjenjuju različita pravila.

Prijenos poduzeća nalaže sud; ne provodi ga upravitelj u slučaju nesolventnosti.

U okviru postupka zaštite od vjerovnika može se provesti samo djelomični prijenos poduzeća. U okviru postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije prijenos može biti djelomičan ili potpun.

U takvim slučajevima sud donosi odluku kojom određuje rok u kojem se ponude za preuzimanje moraju dostaviti sudskom opunomoćeniku, likvidatoru ili upravitelju, ovisno o slučaju. Ponude moraju biti u pisanom obliku i sadržavati niz obveznih pojedinosti.

Pojedinačni prijenosi imovine podliježu drukčijim pravilima.

Za vrijeme postupka zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda, ako mu nisu oduzete ovlasti, dužnik može nastaviti sam raspolagati imovinom, u skladu sa zadaćama upravitelja.

Ako raspolaganje koje uključuje prodaju imovine nije obuhvaćeno svakodnevnim upravljanjem poduzećem, mora dobiti prethodno odobrenje stečajnog suca.

Dok je plan za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suca na snazi, dužnik ponovno stječe potpunu kontrolu nad svojom imovinom.

U okviru postupka sudske likvidacije likvidator mora dobiti odobrenje stečajnog suca kako bi mogao izvršiti prijenos imovine.

Nekretnine se prodaju po nalogu suda. Stečajni sudac određuje najnižu cijenu i osnovne uvjete prodaje. On može odobriti i prodaju na dražbi uz određivanje najniže cijene. Isto tako, stečajni sudac može odobriti privatnu prodaju po cijeni i pod uvjetima koje on odredi.

Likvidator zatim raspodjeljuje prihod od prodaje prema rangu vjerovnika.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolvencijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Prije donošenja presude o pokretanju postupka moraju biti podneseni zahtjevi za sva potraživanja, neovisno o tome jesu li ta potraživanja komercijalna, građanska, upravna (Riznica, tijela za pružanje socijalne skrbi i socijalne sigurnosti) ili kaznena (novčana kazna); neosigurana ili povlaštena, jesu li dospjela ili će ih biti potrebno platiti u budućnosti te jesu li sigurna ili uvjetna. Jedino su zaposlenici izuzeti od prijave svojih potraživanja.

Potraživanja redovno nastala nakon donošenja presude o pokretanju postupka u svrhu provedbe postupka ili u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku kako bi mogao obavljati poslovne djelatnosti plaćaju se po dospijeću.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

Svi vjerovnici čija su potraživanja nastala prije donošenja presude o pokretanju postupka moraju prijaviti svoja potraživanja sudskom opunomoćeniku u okviru postupka zaštite od vjerovnika ili postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili, u slučaju likvidacije, likvidatoru.

Rok za prijavu potraživanja iznosi dva mjeseca od zakonite objave presude o pokretanju postupka.

Dužnik isto tako može sam podnijeti prijavu jednog od svojih vjerovnika pod istim uvjetima.

Prijava se odnosi i na određena potraživanja nastala nakon donošenja presude o pokretanju postupka, koja se ne smatraju povlaštenima jer su korisna za poduzeće ili za svrhe postupka.

U prijavi potraživanja moraju biti navedeni dospjeli iznosi, datumi dospijeća, vrsta postojećeg povlaštenog statusa ili zaloge te metoda za izračun kamata.

Za takve prijave nije potreban određeni obrazac. U prijavi mora biti jednoznačno izražena namjera vjerovnika da zahtijeva plaćanje svojeg potraživanja, da bude naveden u izjavi o potraživanju i da sudjeluje u postupku.

Nakon zaprimanja primjedbi dužnika sudski opunomoćenik utvrđuje popis prijavljenih potraživanja i svoje prijedloge za prihvaćanje, odbijanje ili upućivanje pitanja nadležnom sudu.

Taj popis dostavlja stečajnom sucu i sudskom upravitelju.

Kad se potraživanje ili njegov iznos osporavaju, stečajni sudac provjerava njegovo postojanje, iznos i vrstu s obzirom na dokaze koje je podnositelj prijave dostavio te, ako je primjenjivo, dokaze koje su dostavile saslušane osobe i sudski opunomoćenik.

Vjerovnicima koji ne prijave potraživanja u propisanim rokovima zabranjeno je pokretanje postupka i oni ne mogu sudjelovati u raspodjeli imovine ili zahtijevati dividende u slučaju donošenja plana ili realizacije imovine dužnika, ali mogu podnijeti zahtjev stečajnom sucu za ukidanje zabrane. U slučaju ukidanja zabrane mogu sudjelovati u raspodjeli nakon što prijave potraživanja.

Ubrzani postupak zaštite od vjerovnika i ubrzani postupak financijske zaštite od vjerovnika

U ubrzanom postupku zaštite od vjerovnika dužnik sastavlja popis potraživanja svih vjerovnika koji su sudjelovali u postupku mirenja, a koja moraju biti predmet prijave potraživanja. Dužnikov revizor ili ovlašteni računovođa ovjerava taj popis, koji se pohranjuje u tajništvu suda. Taj popis čini prijavu u ime vjerovnika ako je oni sami ne podnesu. Sudski opunomoćenik svakom vjerovniku dostavlja izvadak iz popisa koji se odnosi na njegovo

potraživanje.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Povlašteni vjerovnik raspolaže jamstvom kojim mu se osigurava prvenstvo u plaćanju u odnosu na ostale, neosigurane vjerovnike svojeg dužnika u slučaju pokretanja kolektivnog postupka u slučaju nesolventnosti protiv dužnika.

Dakle, vjerovnik može biti povlašten:

- ako raspolaže jamstvom koje mu je dodijelio dužnik ili sud ili
- ako mu je zakonom dodijeljen povlašteni status zbog njegova statusa.

Nisu svi povlašteni vjerovnici jednaki. Ako se natječe nekoliko povlaštenih vjerovnika, njihova se potraživanja isplaćuju prema redoslijedu propisanom zakonom, ali uvijek prije neosiguranih vjerovnika.

Neosiguranim vjerovnicima potraživanja se isplaćuju iz preostale imovine dužnika nakon isplate povlaštenim vjerovnicima. Raspodjela se izvršava prema načelu razmjernosti.

Razine povlaštenosti

Zaštita od vjerovnika i reorganizacija pod nadzorom suda

Raspodjela prihoda od prodaje nekretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redoslijedu:

1. povlaštena potraživanja zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih 60 dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka
2. sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi za očuvanje, realizaciju imovine i raspodjelu prihoda među vjerovnicima (troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.)
3. potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na povlaštenost postupka mirenja: prednost se daje vjerovnicima koji daju novi doprinos u novcu ili koji pruže novu robu ili usluge u svrhu osiguranja daljnjeg obavljanja djelatnosti poduzeća i njegove održivosti
4. povlašteni status potraživanja nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: potraživanja nastala za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili potraživanja nastala u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili radi provedbe ugovora koji je u tijeku koji održava likvidator ili potraživanja nastala za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba
5. potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na opći povlaštenu status zaposlenika: plaćanje naknade za šest mjeseci rada prije donošenja presude o pokretanju postupka
6. potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na posebni povlaštenu status ili hipoteku
7. neosigurana potraživanja.

Raspodjela prihoda od prodaje nekretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redoslijedu:

1. potraživanja osigurana posebnim jamstvom za pokretnine na temelju založnog prava
2. povlaštena potraživanja zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih 60 dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka
3. sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi za očuvanje, realizaciju imovine i raspodjelu prihoda među vjerovnicima (troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.)
4. potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na povlaštenost postupka mirenja: prednost se daje vjerovnicima koji daju novi doprinos u novcu ili koji pruže novu robu ili usluge u svrhu osiguranja daljnjeg obavljanja djelatnosti poduzeća i njegove održivosti
5. povlašteni status potraživanja nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: potraživanja nastala za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili potraživanja nastala u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili radi provedbe ugovora koji je u tijeku koji održava likvidator ili potraživanja nastala za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je

- fizička osoba
- 6. povlaštenu status Riznice
- 7. potraživanja osigurana posebnim jamstvom za pokretne bez založnog prava
- 8. potraživanja osigurana na temelju drugih općih povlastica za pokretne
- 9. neosigurana potraživanja.

Sudska likvidacija

Raspodjela prihoda od prodaje nekretnine među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redoslijedu:

1. povlaštena potraživanja zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih 60 dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka
2. sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.
3. potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na povlaštenost postupka mirenja: prednost se daje vjerovnicima koji daju novi doprinos u novcu ili koji pruže novu robu ili usluge u svrhu osiguranja daljnjeg obavljanja djelatnosti poduzeća i njegove održivosti
4. potraživanja osigurana posebnim jamstvima za nekretnine
5. povlaštenu status potraživanja nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: potraživanja nastala za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili potraživanja nastala u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili radi provedbe ugovora koji je u tijeku koji održava likvidator ili potraživanja nastala za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba
6. neosigurana potraživanja.

Raspodjela prihoda od prodaje pokretne među vjerovnicima provodi se prema sljedećem redoslijedu:

1. potraživanja osigurana posebnim jamstvom za pokretne na temelju založnog prava
2. povlaštena potraživanja zaposlenika prve razine: plaćanje naknade za posljednjih 60 dana rada prije donošenja presude o pokretanju postupka
3. sudski troškovi nastali nakon donošenja presude o pokretanju postupka za potrebe provedbe postupka: troškovi inventure i oglašavanja, naknada sudskim opunomoćenicima itd.
4. potraživanja osigurana na temelju jamstva s obzirom na povlaštenost postupka mirenja:
5. povlaštenu status potraživanja nastalih nakon donošenja presude o pokretanju postupka: potraživanja nastala za potrebe provedbe postupka ili privremenog održavanja djelatnosti ili potraživanja nastala u zamjenu za robu ili usluge pružene dužniku tijekom održavanja djelatnosti ili radi provedbe ugovora koji je u tijeku koji održava likvidator ili potraživanja nastala za potrebe svakodnevnog života dužnika koji je fizička osoba
6. potraživanja osigurana na temelju hipoteke nad pokretninama ili potraživanja osigurana na temelju zaloga nad strojevima ili opremom
7. povlaštenu status Riznice
8. potraživanja osigurana posebnim jamstvom za pokretne bez založnog prava
9. druge opće povlastice za pokretne (članak 2331. Građanskog zakonika (*Code civil*)) i opće povlastice zaposlenika
10. neosigurana potraživanja.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

Zaštita od vjerovnika i reorganizacija pod nadzorom suda

Svrha postupaka zaštite od vjerovnika i reorganizacije pod nadzorom suda jest omogućiti spašavanje poduzeća, daljnje obavljanje djelatnosti, očuvanje radnih mjesta i podmirenje obveza na temelju plana. Plan za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda može se donijeti samo ako su ispunjeni ti uvjeti.

Dužnik (u slučaju postupka zaštite od vjerovnika) ili sudski upravitelj (u slučaju postupka reorganizacije pod nadzorom suda) ili vjerovnik (ako je uspostavljen odbor vjerovnika) izrađuje nacrt plana ako postoji stvarna mogućnost spašavanja poduzeća. Taj se plan sastoji od triju dijelova:

- gospodarske i financijske sastavnice kojom se određuju izgledi oporavka poduzeća s obzirom na mogućnosti i načine djelovanja, stanje tržišta i raspoloživa financijska sredstva
- definicije načina podmirenja obveza i mogućih jamstava koju mora odobriti direktor kako bi zajamčio njezinu provedbu i
- socijalne sastavnice, u kojoj se izlažu i obrazlažu razina zapošljavanja, izgledi za radna mjesta te predviđeni socijalni uvjeti za nastavak obavljanja djelatnosti. Ako su nacrtom predviđena otpuštanja zbog ekonomskih razloga, u njemu se razmatraju već poduzete mjere i utvrđuju se mjere koje je potrebno poduzeti radi omogućivanja ponovnog zapošljavanja i isplate naknade zaposlenicima čije je zaposlenje ugroženo.

U planu se navode sve obveze koje su preuzele osobe zadužene za provedbu i koje su potrebne za oporavak poduzeća.

Nakon toga sud donosi odluku o nacrtu plana koji mu je dostavio dužnik ili vjerovnik.

Odluka suda kojom se odobrava plan za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda ili plan za prodaju čini sudsku odluku. Ako su uspostavljeni odbori vjerovnika, plan uključuje i ugovorni aspekt.

Trajanje plana ne smije biti dulje od 10 godina, odnosno 15 godina kad je riječ o poljoprivrednicima.

Sud imenuje upravitelja ili opunomoćenika koji nadzire provedbu plana tijekom cijelog razdoblja njegova trajanja.

Odlukom o donošenju plana prestaje razdoblje promatranja. Dužnik ponovno raspolaze svojom imovinom i ponovno može upravljati svojim poduzećem pod uvjetom da se pridržava mjera koje mu je sud naložio u planu.

Dužnik mora poštovati odredbe plana u svim pogledima.

U protivnom, u slučaju nepoštovanja obveza ili ako ponovno dođe do obustave plaćanja tijekom provedbe plana za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda, postoji mogućnost da plan bude ukinut i da se ponovno pokrene postupak protiv dužnika.

Pretvaranje u sudsku likvidaciju

Odluka o sudskoj likvidaciji može se donijeti tijekom ili nakon razdoblja promatranja koje je pokrenuto donošenjem presude o zaštiti od vjerovnika ili presude o reorganizaciji pod nadzorom suda.

Sud mora donijeti odluku o sudskoj likvidaciji ako se nastavak poslovanja poduzeća pokaže nemogućim ili ako nije moguće donijeti plan o prodaji u okviru postupka reorganizacije pod nadzorom suda.

Završetak postupka sudske likvidacije

Sud zaključuje postupak sudske likvidacije u sljedećim slučajevima:

- ako više nema tekućih obveza ili
- ako likvidator raspolaze iznosima dostatnim za namirenje vjerovnika ili
- ako je nastavak postupka sudske likvidacije onemogućen zbog toga što raspoloživa imovina nije dostatna ili je nesrazmjern potraživanjima u likvidaciji imovine.

Prestanak obveza dužnika koji je fizička osoba u postupku sudske likvidacije

Oduzimanje ovlasti dužniku primjenjuje se od dana donošenja presude o sudskoj likvidaciji do zaključenja likvidacije. U tom trenutku dužnik ponovno stječe svoja prava i ponovno može djelovati.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Dovršetkom provedbe plana za zaštitu od vjerovnika ili reorganizaciju pod nadzorom suda vjerovnicima koji nisu prijavili potraživanja onemogućuje se pokretanje postupka protiv dužnika.

Iznimno pokretanje pojedinačnih postupaka izričito je predviđeno samo u slučaju zaključenja sudske likvidacije

zbog nedostatnih sredstava.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškove postupka snosi poduzetnik koji je predmet postupka u slučaju nesolventnosti.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, poboynost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Kad sud pokrene postupak reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije, u načelu se smatra da je datum obustave plaćanja dužnika datum donošenja presude o pokretanju postupka.

Međutim, sud ima mogućnost kao datum obustave plaćanja odrediti datum koji do 18 mjeseci prethodi datumu pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti.

Razdoblje koje teče od datuma obustave plaćanja do datuma pokretanja postupka reorganizacije pod nadzorom suda ili sudske likvidacije u tom se slučaju naziva „razdobljem sumnje”.

Određene radnje koje je dužnik izvršio u tom razdoblju, a koje se čine prijevornima, mogu se poništiti.

Utvrđivanje ništavosti radnji izvršenih tijekom tog razdoblja u isključivoj je nadležnosti suda pred kojim se vodi postupak.

Pokretanje postupaka dopušteno je samo sudskom upravitelju, sudskom opunomoćeniku, likvidatoru ili javnom tužiteljstvu.

Vjerovnici mogu pojedinačno ili zajednički, posredstvom sudskog opunomoćenika, pokrenuti postupak za proglašenje ništavosti.

Radnja je ništava u pogledu svih osoba i retroaktivno se poništava.

Postoji 12 slučajeva obvezne ništavosti koji se primjenjuju na takve radnje. To su:

- svi akti kojima se besplatno prenosi vlasništvo nad pokretnom ili nepokretnom imovinom
- svi zamjenski ugovori u kojima obveze dužnika znatno premašuju obveze druge strane
- sva plaćanja, neovisno o načinu, za nedospjela dugovanja na dan plaćanja
- sva plaćanja dospjelih dugovanja, plaćena na bilo koji način osim novcem, mjenicama, bankovnim prijenosom, prijenosom vlasništva ili na bilo koji uobičajeno prihvaćeni način plaćanja u poslovnim odnosima
- sve uplate ili polozi iznosa ostvareni nakon zalogu imovine u slučaju nepostojanja pravomoćne sudske presude
- sve ugovorne hipoteke, sve sudske hipoteke i sve zakonske hipoteke bračnih drugova te sva založna prava na imovini dužnika za prethodno nastale dugove
- sve zaštitne mjere, osim ako upis ili nalog o zapljeni prethode datumu obustave plaćanja
- sva odobrenja i izvršenja opcija za zaposlenike poduzeća
- svi prijenosi imovine ili prava u uzajamni fond, osim ako je do prijenosa došlo na temelju jamstva za istodobno nastali dug
- sve izmjene ugovora o fondu koji se odnose na prava ili imovinu prenesene u uzajamni fond na temelju jamstva za dugove nastale prije stupanja na snagu te izmjene
- ako je dužnik samostalni poduzetnik s ograničenom odgovornošću, svaka raspodjela ili promjena u raspodjeli imovine, pod uvjetom da se prihodi na koje se ta raspodjela ne odnosi uplaćuju u poslovnu djelatnost, zbog čega dolazi do smanjenja imovine obuhvaćene postupkom u korist druge imovine tog poduzetnika
- ovjerena izjava dužnika o zabrani zapljene.

Neovisno o tome jesu li stranke postupale u dobroj vjeri, sud mora te radnje proglašiti ništavima.

Nadalje, sud može proglasiti ništavima radnje kojima se besplatno prenosi vlasništvo nad pokretnom ili nepokretnom imovinom provedene tijekom razdoblja od šest mjeseci prije datuma obustave plaćanja te izjavu o zabrani zapljene sastavljenu u tom razdoblju. Ti slučajevi podliježu neobveznoj ništavosti.

■ Posljednji put ažurirano: 16/06/2025

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.